

دانشگاه مجازی المصطفی صلى الله عليه وآله

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش نشست علمی پژوهشی

عنوان نشست	نیابت صبی در عبادات از منظر فقه امامیه
موضوع نشست	نقوی
سخنران	حجت الاسلام دکتر فرهاد پور کیوان (استاد همکار دانشکده مجازی المصطفی)
زبان ارائه	فارسی
زمان برگزاری	۲۵ دی ماه ۱۴۰۰
مکان برگزاری	استودیو طبقه همکف
تعداد شرکت کنندگان	<u>۵۲ نفر آنلاین</u>
لینک دسترسی به محتوای نشست	https://live.mou.ir/pn25id73lgkw/

متن نشست

بسم الله الرحمن الرحيم

نیابت صبی در عبادات از منظر فقه امامیه

این نشست علمی در تاریخ ۲۵ دی ماه ۱۴۰۰ به همت معاونت پژوهش دانشگاه مجازی و گروه علمی فقه و معارف اسلامی برگزار گردید.

در زیر گزارشی از اهم موضوعات ارائه شده در این نشست علمی ارائه می گردد:

در ابتداء جلسه استاد محترم مطالب را در دو بخش اصلی به صورت زیر ارائه کردند:

بخش اول: کلیات و مفاهیم و مسائل پایه ای در بیان استدلال

که جناب استاد فرمودند که بخش اول شامل چهار قسمت می باشد که به ترتیب شامل:

۱- قاعده اولی در تفریغ ذمه مکلف

که ذیل این مورد به موارد ذیل اشاره شد که در ابتدا به بیان اصولی از قاعده مطرح شد سپس بیان مرحوم محقق خوئی در بحث نیابت و در پایان این قسمت به تطبیقات از قرآن و سنت نسبت به قاعده اولی که از جمله آیه ۵۴ سوره عنکبوت و آیه ۱۸۳ سوره بقره و روایت الصلاه معراج المومن اشاره شد

نتیجه ای که گرفته شد در پایان قسمت اول این بود که نیابت خلاف قاعده است و عمل باید از سوی خود مکلف صورت پذیرد.

۲- بیان دلایل مشروعیت نیابت در عبادات موارد خاص

نقل روایات خاص در این زمینه مطرح شد و مورد هر روایت مورد شرح و بررسی واقع شد

در ادامه جلسه استاد محترم به قسمت سوم اشاره نمودند؛

۳- تبیین اصطلاحات اصولی امر مستقیم و امر غیر مستقیم برای تقویت پایه های استدلال

استاد محترم در ادامه به قسمت چهارم که تبیین مفهوم تعبدیات در فقه امامیه پرداختند که ذیل این قسمت به نقل کلام محقق نائینی رحمه الله و جمع بندی اقوال علما شد و همچنین ارائه یک تعریف منضبط ایراد گردید.

بخش دوم: نیابت صبی از عبادات از منظر فقه امامیه

در ادامه به اصل مساله پرداخته شد و پاسخ آن از منظر فقه امامیه که استاد محترم بخش دوم را ذیل دو قسمت اصلی تقسیم کردند و به تشریح و تبیین مساله پرداختند

قسمت اول بیان قلمرو و محیط جغرافیای بحث

ذیل این بخش به شرایط نایب که از جمله بلوغ است بیان و مطرح شد و به بیان کلام برخی از علما از جمله مرحوم علامه حلی رحمه الله و مرحوم امام خمینی رحمه الله (در بحث بلوغ در نیابت در حج) بیان شد و مورد بررسی قرار گرفت

استاد محترم در ادامه به قسمت دوم در راستای تبیین مساله پرداختند که همان

قسمت دوم تجزیه مساله در جهت پاسخ به سوال اصلی مساله است

که ذیل همین به مواردی مطرح و توضیح داده شد که مورد اول بررسی نیابت در صبی غیر ممیز که نکته مهم در اینجا این است که توجه داشتن تکلیف نیست زیرا شخص قصد التفات ندارد. سپس مورد بعدی بررسی نیابت در صبی ممیز که استاد محترم به ادله عدم صحت نیابت در صبی ممیز پرداختند و ادله را بیان و به نقد آن پرداختند.

دلیل اول:

عبادات صبی مشروع نیست و نقد آن

دلیل دوم:

وثوق به عمل صبی نیست و نقد آن

دلیل سوم:

معنای صحت استنباه اجزای عمل صادر از نایب است از منوب عنه

بررسی دو طائفه روایات باب در خصوص دلیل سوم

طائفه اول: مثل روایات رفع؛ که می رساند استنباه صبی صحیح نیست

نقد طائفه اول

طائفه دوم: از روایات گفته شده به اطلاق دلالت می‌کنند بر جواز استنباه صبی ممیز حداقل از میت، یک روایت مهم در این طائفه وجود دارد.

نقد طائفه دوم

دلیل چهارم: آیا اجماع تعبدی در مساله وجود دارد؟

با مراجعه به کلمات قدما، جمعی از قدما اصلاً متعرض مسئله نشده‌اند کسانی هم که متعرض این مسئله شده‌اند

به روشنی از کلماتشان استفاده می‌شود که مسئله اجماعی نیست.

بررسی ذیل کلام امام خمینی رحمه الله «و فی صحتها فی المندوب تأمل».

بیان دو طریق در نیابت

الف- نیابت عرفی که هویت آن اهدا ثواب است.

در مورد صبی قابل تصویر است

ب- طریق دوم:

صحت نیابت که عمل نائب عمل منوب عنه حساب بشود این صحت نیابت در مستحبات هم نسبت به صبی ممیز اول کلام است.

در پایان جلسه هم چند نفر از مخاطبان سوالات خود را مطرح و استاد محترم بدان‌ها پاسخ لازم را ارائه نمودند.

به نام خدا
معاونت پژوهشی و تولید

نشست علمی - پژوهشی با عنوان

نیابت صبی در عبادات از منظر فقه امامیه

سخنران علمی
استاد همکار جامعه المصطفی العالمیه

حجت الاسلام فرهاد پور کیوان

نشانی شرکت در جلسه

live.mou.ir/research

شنبه - ۲۵ دی ۱۴۰۰

ساعت ۱۰:۰۰

دانشگاه مجازی المصطفی

همراه با اعطای گواهی نامه

